

Chương 5 PHƯƠNG THỰC THIẾT LẬP, PHƯƠNG THỰC PHÁ HỦY

- Nguyễn Hữu Lợi
- Đoàn Chánh Thống
- ThS. Nguyễn Thành Hiệp
- ThS. Trương Quốc Dũng

- ThS. Võ Duy Nguyên
- ThS. Nguyễn Văn Toàn
- TS. Nguyễn Duy Khánh
- TS. Nguyễn Tấn Trần Minh Khang

1. MỤC TIÊU

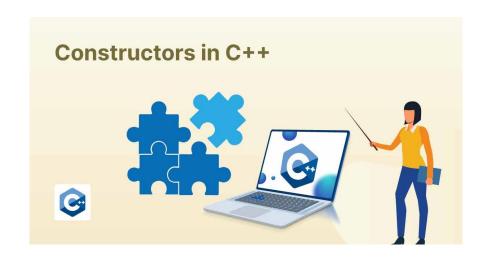
1. Mục tiêu

- Hiểu được phương thức thiết lập (constructors) là gì?
- Hiểu được phương thức phá hủy (destructor) là gì?

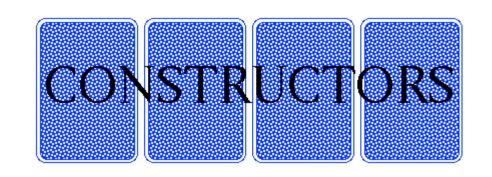

Constructors

2. PHƯƠNG THỰC THIẾT LẬP

— Mục tiêu: Các phương thức thiết lập (constructors) của một lớp đối tượng (class) có nhiệm vụ thiết lập thông tin ban đầu cho các đối tượng thuộc về lớp ngay khi đối tượng được khai báo.

- Các đặc điểm của phương thức thiết lập (constructors):
  - + Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.
  - + Không có giá trị trả về (no return type).
  - + Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.
  - + Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.
  - + Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

- Các đặc điểm của phương thức thiết lập (constructors):
  - + Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.
  - + Không có giá trị trả về (no return type).
  - + Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.
  - + Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.
  - + Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

- Các đặc điểm của phương thức thiết lập (constructors):
  - + Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.
  - + Không có giá trị trả về (no return type).
  - + Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.
  - + Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.
  - + Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

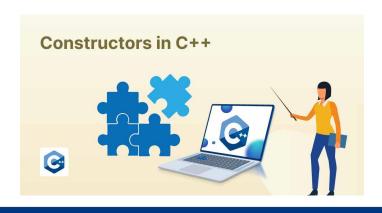
- Các đặc điểm của phương thức thiết lập (constructors):
  - + Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.
  - + Không có giá trị trả về (no return type).
  - + Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.
  - + Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.
  - + Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

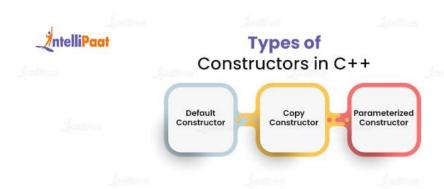
- Các đặc điểm của phương thức thiết lập (constructors):
  - + Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.
  - + Không có giá trị trả về (no return type).
  - + Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.
  - + Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.
  - + Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

- Các đặc điểm của phương thức thiết lập (constructors):
  - + Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.
  - + Không có giá trị trả về (no return type).
  - + Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.
  - + Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.
  - + Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

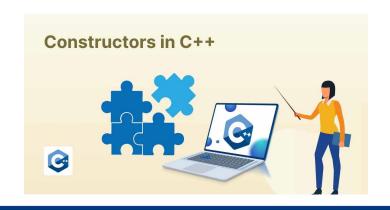
- Các đặc điểm của phương thức thiết lập (constructors):
  - + Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.
  - + Không có giá trị trả về (no return type).
  - + Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.
  - + Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.
  - + Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

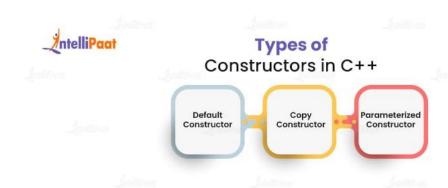
- Phân loại phương thức thiết lập: Ta có thể chia các phương thức thiết lập của một lớp thành 3 nhóm như sau:
  - + Phương thức thiết lập mặc định (default constructor).
  - + Phương thức thiết lập sao chép (copy constructor).
  - + Phương thức thiết lập nhận tham số đầu vào (user define constructor parameterized constructors).

— Phương thức thiết lập mặc định (default constructor): Phương thức thiết lập mặc định thiết lập các thông tin ban đầu cho đối tượng thuộc về lớp bằng những giá trị mặc định (do người lập trình quyết định).

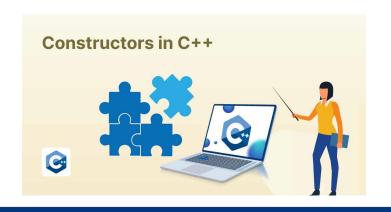

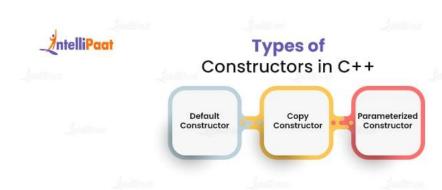

- Phương thức thiết lập sao chép (copy constructor): Phương thức thiết lập sao chép nhận tham số đầu vào là một đối tượng cùng thuộc về lớp.
  - + Các thông tin ban đầu của đối tượng sẽ hoàn toàn giống thông tin của đối tượng đối số đầu vào.
  - + Ngoài ra, người ta còn nói phương thức thiết lập sao chép được sử dụng để tạo ra đối tượng mới giống hoàn toàn đối tượng đã có sẵn.

Phương thức thiết lập nhận tham số đầu vào là (user define constructor – parameterized constructors): Những phương thức thiết lập ko phải là phương thức thiết lập mặc định và phương thức thiết lập sao chép.

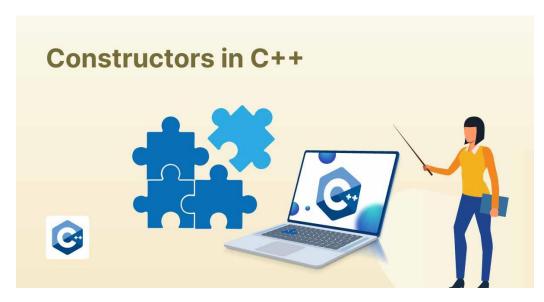

- Ví dụ minh họa: Hãy khai báo và định nghĩa các phương thức thiết lập cơ bản cho lớp đối tượng CPhanSo.
- Các phương thức thiết lập cơ bản của một lớp gồm ba phương thức thiết lập như sau:
  - + Phương thức thiết lập mặc định (default constructor).
  - + Phương thức thiết lập sao chép (copy constructor).
  - + Phương thức thiết lập khi biết đầy đủ thông tin.

```
 Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
13.
      private:
14.
          int Tu;
15.
          int Mau;
16.
      public:
17.
          CPhanSo();
18.
          CPhanSo(int, int);
          CPhanSo(const CPhanSo&);
19.
```



```
 Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
13.
      private:
                                           Phương thức thiết
         int Tu;
14.
                                             lập mặc định.
15.
         int Mau;
      public:
16.
         CPhanSo();
17.
18.
         CPhanSo(int, int);
         CPhanSo(const CPhanSo&);
19.
```

```
 Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
13.
      private:
                                          Phương thức thiết
14.
         int Tu;
                                            lập sao chép.
15.
         int Mau;
16.
      public:
17.
         CPhanSo();
18.
         CPhanSo(int, int);
         CPhanSo(const CPhanSo&);
19.
```

```
 Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
                                            Phương thức thiết
13.
      private:
                                            lập khi biết đầy đủ
          int Tu;
14.
                                                 thông tin.
15.
          int Mau;
      public:
16.
17.
          CPhanSo();
          CPhanSo(int, int);
18.
          CPhanSo(const CPhanSo&);
19.
```

```
 Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
                                        Tên phương thức thiết
13.
      private:
                                         lập trùng với tên lớp
14.
          int Tu;
                                        (same name as class).
15.
          int Mau;
      public:
16.
17.
         CPhanSo();
18.
         CPhanSo(int, int);
         CPhanSo(const CPhanSo&);
19.
```

```
 Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
                                             Không có giá trị
13.
      private:
                                             trả về (no return
         int Tu;
14.
                                             type).
15.
          int Mau;
      public:
16.
17.
         CPhanSo();
18.
         CPhanSo(int, int);
         CPhanSo(const CPhanSo&);
19.
```

```
 Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
                                             thể có
                                                        nhiều
13.
      private:
                                         phương thức thiết
         int Tu;
14.
                                         lập trong 1 lớp
15.
         int Mau;
16.
      public:
17.
         CPhanSo();
18.
         CPhanSo(int, int);
19.
         CPhanSo(const CPhanSo&);
```


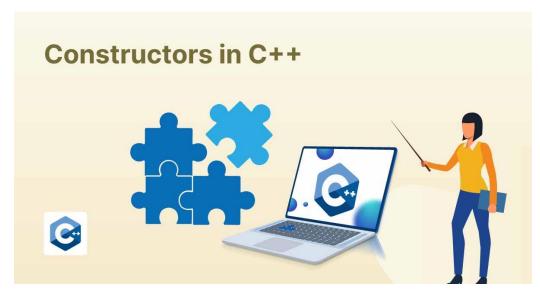
```
 Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
                                      Các
                                            phương
                                                       thức
13.
      private:
                                     thiết lập của lớp thuộc
         int Tu;
14.
                                      nhóm các phương
15.
         int Mau;
                                     thức khởi tạo.
16.
      public:
         CPhanSo();
17.
18.
         CPhanSo(int, int);
19.
         CPhanSo(const CPhanSo&);
```

- Các đặc điểm của phương thức thiết lập (constructors):
  - + Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.
  - + Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.
  - + Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

```
 Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
13.
      private:
14.
          int Tu;
15.
          int Mau;
16.
      public:
17.
          CPhanSo();
18.
          CPhanSo(int, int);
          CPhanSo(const CPhanSo&);
19.
```


- Định nghĩa phương thức thiết lập mặc định.
- Phương thức thiết lập mặc định: thiết lập các thông tin ban đầu cho đối tượng thuộc về lớp bằng những giá trị mặc định (do người lập trình quyết định).

- Định nghĩa phương thức thiết lập sao chép.
- Phương thức thiết lập sao chép (copy constructor): phương thức thiết lập sao chép nhận tham số đầu vào là một đối tượng cùng thuộc về lớp.

```
16. CPhanSo::CPhanSo(const CPhanSo& x)
```

Định nghĩa phương thức thiết lập khi biết đầy đủ thông tin.

 Hướng dẫn sử dụng 01: Hãy xem xét đoạn chương trình sau và cho biết có bao nhiêu phương thức gọi thực hiện:

```
11.....
12.CPhanSo a;
13.a.Nhap();
14.a.Xuat();
```

- Trả lời: Có phương thức được gọi thực hiện.
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức....
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức nhập.
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức xuất.

- Các đặc điểm của phương thức thiết lập (constructors):
  - + Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.
  - + Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.
  - + Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

Hướng dẫn sử dụng 01: Hãy xem xét đoạn chương trình sau và cho biết có bao nhiều phương thức gọi thực hiện:

```
11.....
12.CPhanSo a;
13.a.Nhap();
14.a.Xuat();
```

- Trả lời: Có phương thức được gọi thực hiện.
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức....
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức nhập.
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức xuất.

- Các đặc điểm của phương thức thiết lập (constructors):
  - + Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.
  - + Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.
  - + Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

— Hướng dẫn sử dụng 01: Hãy xem xét đoạn chương trình sau và cho biết có bao nhiều phương thức gọi thực hiện:

```
11.....
12.CPhanSo a;
13.a.Nhap();
14.a.Xuat();
```

- Trả lời: Có phương thức được gọi thực hiện.
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức....
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức nhập.
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức xuất.

- Hướng dẫn sử dụng 02: Hãy cho biết có bao nhiều phương thức gọi thực hiện:
- 1. CPhanSo a;
- 2. CPhanSo b(1,2);
- 3. a.Nhap();
- 4. b.Xuat();
- 5. CPhanSo c(a);
- 6. c.Xuat();

- Trả lời: Có phương thức được gọi thực hiện.
  - + Phương thức....
  - + Phương thức....

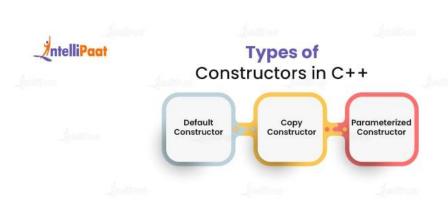
- Ý nghĩa việc sử dụng phương thức thiết lập:
  - + Khởi tạo giá trị ban đầu cho các đối tượng thuộc về lớp ngay khi các đối tượng được khai báo.
  - + Ép kiểu đối tượng từ lớp đối tượng này sang đối tượng thuộc lớp đối tượng khác.

—Áp dụng: Hãy khai báo và định nghĩa các phương thức thiết lập cơ bản cho lớp đối tượng ngày (CNgay).

```
11.class CNgay
12.{
          private:
13.
               int Ngay;
14.
15.
               int Thang;
                                                          Types of
                                                      Constructors in C++
               int Nam;
16.
                                                     Default
                                                            Copy
          public:
                                                     Constructor
                                                           Constructor
17.
               CNgay();
18.
19.
               CNgay(const CNgay &);
               CNgay(int,int,int);
20.
```

Định nghĩa phương thức thiết lập mặc định.

Định nghĩa phương thức thiết lập sao chép.

Định nghĩa phương thức thiết lập khi biết đầy đủ thông tin.

- Phương thức thiết lập có tên tiếng anh là gì?

- Phương thức thiết lập có tên tiếng anh là gì?
- Phương thức thiết lập có tên tiếng anh là constructors.

- Nhiệm vụ của phương thức thiết lập là gì?

- Nhiệm vụ của phương thức thiết lập là gì?
- Các phương thức thiết lập (constructors) của một lớp đối tượng (class) có nhiệm vụ thiết lập thông tin ban đầu cho các đối tượng thuộc về lớp ngay khi đối tượng được khai báo.

- Phương thức thiết lập có mấy đặc điểm?

- Phương thức thiết lập có mấy đặc điểm?
- Phương thức thiết lập có 6 đặc điểm.

- Đặc điểm thứ nhất của phương thức thiết lập là gì?

- Đặc điểm thứ nhất của phương thức thiết lập là gì?
- Tên phương thức thiết lập trùng với tên lớp.

- Đặc điểm thứ hai của phương thức thiết lập là gì?

- Đặc điểm thứ hai của phương thức thiết lập là gì?
- Không có giá trị trả về (no return type).

- Đặc điểm thứ ba của phương thức thiết lập là gì?

- Đặc điểm thứ ba của phương thức thiết lập là gì?
- Được tự động gọi thực hiện ngay khi đối tượng được khai báo.

- Đặc điểm thứ tư của phương thức thiết lập là gì?

- Đặc điểm thứ tư của phương thức thiết lập là gì?
- Có thể có nhiều phương thức thiết lập trong 1 lớp.

- Đặc điểm thứ năm của phương thức thiết lập là gì?

- Đặc điểm thứ năm của phương thức thiết lập là gì?
- Trong một quá trình sống của đối tượng thì chỉ có 1 lần duy nhất một phương thức thiết lập được gọi thực hiện mà thôi đó là khi đối tượng ra đời.

- Đặc điểm thứ sáu của phương thức thiết lập là gì?

- Đặc điểm thứ sáu của phương thức thiết lập là gì?
- Các phương thức thiết lập của lớp thuộc nhóm các phương thức khởi tạo.

– Có mấy loại phương thức thiết lập?

- Có mấy loại phương thức thiết lập?
- Có ba loại phương thức thiết lập.

– Kể tên các loại phương thức thiết lập?

- Kể tên các loại phương thức thiết lập?
- Phương thức thiết lập mặc định.
- Phương thiết lập sao chép.
- Phương thức thiết lập nhận tham số đầu vào.

- Phương thức thiết lập mặc định có tên tiếng anh là gì?

- Phương thức thiết lập mặc định có tên tiếng anh là gì?
- Phương thức thiết lập mặc định có tên tiếng anh là default constructors.

- Phương thức thiết lập sao chép có tên tiếng anh là gì?

- Phương thức thiết lập sao chép có tên tiếng anh là gì?
- Phương thức thiết lập sao chép có tên tiếng anh là copy constructors.

— Phương thức thiết lập nhận tham số đầu vào có tên tiếng anh là gì?

- Phương thức thiết lập nhận tham số đầu vào có tên tiếng anh là gì?
- Phương thức thiết lập nhận tham số đầu vào có tên tiếng anh là parameterized constructors.

- Phương thức thiết lập mặc định làm gì?

- Phương thức thiết lập mặc định làm gì?
- Phương thức thiết lập mặc định thiết lập các thông tin ban đầu cho đối tượng thuộc về lớp bằng những giá trị mặc định (do người lập trình quyết định).

- Phương thức thiết lập sao chép làm gì?

- Phương thức thiết lập sao chép làm gì?
- Phương thức thiết lập sao chép nhận tham số đầu vào là một đối tượng cùng thuộc về lớp. Tạo ra đối tượng mới hoàn toàn giống đối tượng đối số đầu vào.

- Để ép kiểu đối tượng trong C++ người ta sử dụng kỹ thuật gì?

- Để ép kiểu đối tượng trong C++ người ta sử dụng kỹ thuật gì?
- Để ép kiểu đối tượng trong C++ người ta sử dụng phương thức thiết lập.

Cảm ơn quí vị đã lắng nghe

Nhóm tác giả TS. Nguyễn Tấn Trần Minh Khang

Chương 5 PHƯƠNG THỰC THIẾT LẬP, PHƯƠNG THỰC PHÁ HỦY

- Nguyễn Hữu Lợi
- Đoàn Chánh Thống
- ThS. Nguyễn Thành Hiệp
- ThS. Trương Quốc Dũng

- ThS. Võ Duy Nguyên
- ThS. Nguyễn Văn Toàn
- TS. Nguyễn Duy Khánh
- TS. Nguyễn Tấn Trần Minh Khang

Destructor

3. PHƯƠNG THỰC PHÁ HỦY

Mục tiêu: Phương thức phá hủy (destructor) của một lớp có nhiệm vụ dọn dẹp "xác chết" của đối tượng khi đối tượng "đi bán muối". Nói một cách khác, phương thức phá hủy có nhiệm vụ thu hồi lại tất cả các tài nguyên đã cấp phát cho đối tượng khi đối tượng hết phạm vi hoạt động (scope).

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

-Ví dụ minh họa: Hãy khai báo và định nghĩa phương thức phá hủy cho lớp đối tượng CPhanSo.

```
 Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
      private:
13.
14.
          int Tu;
15.
          int Mau;
16.
      public:
         // Nhóm phương thức xử lý
17.
18.
         ~CPhanSo();
19.};
```

```
    Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
                                  Tên phương thức trùng
       private:
13.
                                   với tên lớp nhưng có
14.
          int Tu;
                                  dấu ngã ở đằng trước.
15.
          int Mau;
16.
       public:
          // Nhóm phương thức xử lý
17.
          ~CPhanSo();
18.
19.};
```

```
    Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
       private:
13.
14.
          int Tu;
                                           Không có
                                                      giá
15.
          int Mau;
                                           trị trả về.
16.
       public:
          // Nhóm phương thức xử lý
17.
          ~CPhanSo();
18.
19.};
```

```
    Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
      private:
13.
14.
          int Tu;
                                          Không có tham
15.
          int Mau;
                                          số đầu vào.
16.
       public:
          // Nhóm phương thức xử lý
17.
          ~CPhanSo();
18.
19.};
```

```
    Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
      private:
13.
14.
          int Tu;
                                      Phương thức phá
15.
          int Mau;
                                      hủy thuộc nhóm các
16.
      public:
                                      phương thức xử lý.
          // Nhóm phương thức xử lý
17.
          ~CPhanSo();
18.
19.};
```

```
    Khai báo lớp.

11.class CPhanSo
12.{
                                       và chỉ có duy
      private:
13.
                                         một
                                                phương
14.
          int Tu;
                                    thức phá hủy trong 1
15.
          int Mau;
                                    lớp mà thôi.
16.
      public:
          // Nhóm phương thức xử lý
17.
          ~CPhanSo();
18.
19.};
```

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

Định nghĩa phương thức phá hủy.

```
11.CPhanSo::~CPhanSo()
12.{
13.         return;
14.}
```

 Hướng dẫn sử dụng: Hãy cho biết đoạn chương trình sau có bao nhiều phương thức được gọi thực hiện. Biết rằng trong lớp đối tượng CPhanSo ta đã định nghĩa 3 phương thức thiết <u>lập</u> cơ bản (<mark>constructors</mark>) và phương thức phá hủy (destructor).

```
    Doạn chương trình:
```

```
11. int x;
12. int y;
13.x = 5;
14.y = 7;
15. if(y>x)
16. {
17.
        CPhanSo a;
        a.Nhap();
18. I
        a.Xuat();
19.
20.}
21. cout<<x<<y;
```

- Kết quả:
  - Phạm vi hoạt động của đối tượng a bắt đầu từ dòng 17 và kết thúc tại dòng 20.
  - + Bởi vì đối tượng a được khai báo trong khối lệnh (block) bắt đầu từ dòng 16 và kết thúc ở dòng 20.
  - + Có 4 phương thức được gọi thực hiện.

Doạn chương trình:

```
11. int x;
12. int y;
 13.x = 5;
14.y = 7;
15. if(y>x)
 16. {
 17. I
         CPhanSo a;
         a.Nhap();
 18. I
 19. I
         a.Xuat();
 20.}
 21. cout<<x<<y;
```

- Có 4 phương thức được gọi thực hiện.
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức thiết lập mặc định (dòng 17).
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức nhập (d 18).
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức xuất (d 19).
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức phá hủy (dòng 20).

– Đoạn chương trình:

```
11. int x;
12. int y;
13.x = 5;
 14.y = 7;
 15. if(y>x)
 16. {
 17.
        CPhanSo a;
        a.Nhap();
 18.
 19.
         a.Xuat();
 20.}
 21. cout<<x<<y;
```

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Có 4 phương thức được gọi thực hiện.
  - + Đối tượng <mark>a</mark> gọi thực hiện phương thức thiết lập mặc định (dòng 17).
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức nhập (d 18).
  - + Đối tượng a gọi thực hiện phương thức xuất (d 19).
  - + Đối tượng <mark>a</mark> gọi thực hiện phương thức phá hủy (dòng 20).

Doạn chương trình:

```
11. int x;
12. int y;
13.x = 5;
 14.y = 7;
 15. if(y>x)
 16. {
 17.
        CPhanSo a;
        a.Nhap();
 18.
 19.
         a.Xuat();
 20.}
 21. cout<<x<<y;
```

- Đặc điểm của phương thức phá hủy:
  - + Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.
  - + Không có giá trị trả về.
  - + Không có tham số đầu vào.
  - + Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.
  - + Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.
  - + Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.
  - + Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Phương thức phá hủy có nhiệm vụ làm gì?

- Phương thức phá hủy có nhiệm vụ làm gì?
- Phương thức phá hủy có nhiệm vụ thu hồi lại tất cả các tài nguyên đã cấp phát cho đối tượng khi đối tượng hết phạm vi hoạt động (scope).

- Phương thức phá hủy có tên tiếng anh là gì?

- Phương thức phá hủy có tên tiếng anh là gì?
- Phương thức phá hủy có tên tiếng anh là destructor.

— Phương thức phá hủy có mấy đặc điểm?

- Phương thức phá hủy có mấy đặc điểm?
- Phương thức phá hủy có bảy đặc điểm.

- Đặc điểm thứ nhất của phương thức phá hủy là gì?

- Đặc điểm thứ nhất của phương thức phá hủy là gì?
- Tên phương thức trùng với tên lớp nhưng có dấu ngã ở đằng trước.

- Đặc điểm thứ hai của phương thức phá hủy là gì?

- Đặc điểm thứ hai của phương thức phá hủy là gì?
- Không có giá trị trả về.

- Đặc điểm thứ ba của phương thức phá hủy là gì?

- Đặc điểm thứ ba của phương thức phá hủy là gì?
- Không có tham số đầu vào.

- Đặc điểm thứ tư của phương thức phá hủy là gì?

- Đặc điểm thứ tư của phương thức phá hủy là gì?
- Được tự động gọi thực hiện khi đối tượng hết phạm vi sử dụng.

- Đặc điểm thứ năm của phương thức phá hủy là gì?

- Đặc điểm thứ năm của phương thức phá hủy là gì?
- Phương thức phá hủy thuộc nhóm các phương thức xử lý.

- Đặc điểm thứ sáu của phương thức phá hủy là gì?

- Đặc điểm thứ sáu của phương thức phá hủy là gì?
- Có và chỉ có duy nhất một phương thức phá hủy trong 1 lớp.

- Đặc điểm thứ bảy của phương thức phá hủy là gì?

- Đặc điểm thứ bảy của phương thức phá hủy là gì?
- Trong một quá trình sống của đối tượng có và chỉ có một lần phương thức phá hủy được gọi thực hiện mà thôi.

- Trong một lớp có bao nhiều phương thức phá hủy?
- Trong một lớp có duy nhất một phương thức phá hủy.

4. BÀI TẬP

4. Bài tập

- Hãy khai báo và định nghĩa các phương thức thiết lập cơ bản và phương thức phá hủy cho các lớp đối tượng sau:
- 1. Lớp điểm (CDiem).
- 2. Lớp điểm không gian (CDiemKhongGian).
- 3. Lớp phân số (CPhanSo).
- 4. Lớp hỗn số (CHonSo).
- 5. Lớp số phức (CSoPhuc).
- 6. Lớp ngày (CNgay).

4. Bài tập

- Hãy khai báo và định nghĩa các phương thức thiết lập cơ bản và phương thức phá hủy cho các lớp đối tượng sau:
- 7. Lớp thời gian (CThoiGian).
- 8. Lớp đơn thức (CDonThuc).
- 9. Lớp đường thẳng (CDuongThang) trong mặt phẳng Oxy.
- 10. Lớp đường tròn (CDuongTron) trong mặt phẳng Oxy.
- 11. Lớp tam giác (CTamGiac) trong mặt phẳng Oxy.
- 12.Lớp hình cầu (CHinhCau) trong không gian Oxyz.

Cảm ơn quí vị đã lắng nghe

Nhóm tác giả TS. Nguyễn Tấn Trần Minh Khang

Chương 5 PHƯƠNG THỰC THIẾT LẬP, PHÁ HỦY TRONG PYTHON

- Nguyễn Hữu Lợi
- Đoàn Chánh Thống
- ThS. Nguyễn Thành Hiệp
- ThS. Trương Quốc Dũng

- ThS. Võ Duy Nguyên
- ThS. Nguyễn Văn Toàn
- TS. Nguyễn Duy Khánh
- TS. Nguyễn Tấn Trần Minh Khang

1. PHƯƠNG THỰC THIẾT LẬP

 Hãy định nghĩa phương thức thiết lập mặc định cho lớp đối tượng CPhanSo.

```
─ Ví dụ:
```

- 1. ps = CPhanSo()
- print(ps)

```
1. class CPhanSo:
2.    def __init__(self):
3.        self.Tu = 0
4.        self.Mau = 1
```

```
1. def main():
2.     ps = CPhanSo()
3.     print(ps)
4. if __name__ == "__main__":
5.     main()
```

— Hãy định nghĩa phương thức thiết lập cho lớp đối tượng CPhanSo khi biết thông tin của tử số và mẫu số lấy mặc định là một.

```
— Ví dụ:
```

- 1. ps = CPhanSo(7)
- 2. print(ps)

```
    class CPhanSo:
    def __init__(self, tutu):
    self.Tu = tutu
    self.Mau = 1
```

```
1. def main():
2.    ps = CPhanSo(7)
3.    print(ps)
4. if __name__ == "__main__":
5.    main()
```

 Hãy định nghĩa phương thức thiết lập khi biết đầy đủ thông tin cho lớp đối tượng CPhanSo.

```
─ Ví dụ:
```

```
1. ps = CPhanSo(2, 3)
```

print(ps)

```
    class CPhanSo:
    def __init__(self, tutu, maumau):
    self.Tu = tutu
    self.Mau = maumau
```

```
1. def main():
2.    ps = CPhanSo(2, 3)
3.    print(ps)
4. if __name__ == "__main__":
5.    main()
```

- Hãy định nghĩa phương thức thiết lập cho lớp đối tượng CPhanSo để có thể thiết lập thông tin ban đầu cho các đối tượng thuộc về lớp theo các dạng thức như sau:
  - + Thiết lập mặc định.
  - + Thiết lập khi biết thông tin tử, mẫu lấy mặc định.
  - + Thiết lập khi biết đầy đủ thông tin.

```
1. class CPhanSo:
2.    def __init__(self, tutu = 0, maumau = 1):
3.        self.Tu = tutu
4.        self.Mau = maumau
```

```
1. def main():
2.
       ps1 = CPhanSo()
3.
       print(ps1)
4.
       ps2 = CPhanSo(7)
5.
       print(ps2)
6.
       ps3 = CPhanSo(4, 5)
7.
       print(ps2)
```

```
1. if __name__ == "__main__":
2. main()
```


2. PHƯƠNG THỰC PHÁ HỦY

Phương thức phá hủy

Hãy định nghĩa phương thức phá hủy cho lớp đối tượng CPhanSo.

 Phương thức phá hủy của một lớp đối tượng trong python được định nghĩa thông qua một phương thức đặc biệt __del__

Phương thức phá hủy

```
    class CPhanSo:
    def __del__(self):
    print("CPhanSo's Destructor called")
```


3. BÀI TẬP

Bài tập

- Hãy định nghĩa phương thức thiết lập và phương thức phá hủy cho các lớp đối tượng sau:
- 1. Lớp điểm (CDiem).
- 2. Lớp điểm không gian (CDiemKhongGian).
- 3. Lớp phân số (CPhanSo).
- 4. Lớp hỗn số (CHonSo).
- 5. Lớp số phức (CSoPhuc).
- 6. Lớp ngày (CNgay).
- **7.** ...

Bài tập

— Hãy định nghĩa phương thức thiết lập và phương thức phá hủy cho các lớp đối tượng sau:

. . .

- 7. Lớp thời gian (CThoiGian).
- 8. Lớp đơn thức (CDonThuc).
- 9. Lớp đường thẳng (CDuongThang) trong mặt phẳng Oxy.
- 10.Lớp đường tròn (CDuongTron) trong mặt phẳng Oxy.
- 11. Lớp tam giác (CTamGiac) trong mặt phẳng Oxy.
- 12.Lớp hình cầu (CHinhCau) trong không gian Oxyz.

Cảm ơn quí vị đã lắng nghe

Nhóm tác giả TS. Nguyễn Tấn Trần Minh Khang